

Curs 10

NAT și Tunelare

11/8/23

Obiective

- Epuizarea adreselor IPv4
- NAT
- PAT
- Ce este tunelarea
- GRE
- SSH
- 6to4

Translatarea adreselor

- NAT
- PAT
- Configurare NAT cu iptables
- Dezavantajele translatării

11/8/23

Problema epuizării adreselor IPv4

- Problemă majoră IPv4
- Au fost introduse mecanisme pentru conservarea spațiului
- S-au alocat trei spații pentru adrese private:
 - 10.0.0.0/8
 - 172.16.0.0/12
 - 192.168.0.0/16
- Aceste adrese nu pot fi folosite în Internet
- Pentru ca o stație cu adresă privată să poată accesa Internetul adresa acesteia trebuie translatată

Procesul de translatare

- Atunci când un pachet trece printr-un ruter adresele IP sursă și destinație rămân neschimbate
- Procesul de translatare presupune schimbarea adresei IP sursă sau destinație a unui pachet la trecea printr-un ruter
- Procesul poartă numele de **NAT** (Network Address Translation)
- Pentru conectivitate translatarea trebuie să aibă loc în ambele direcții

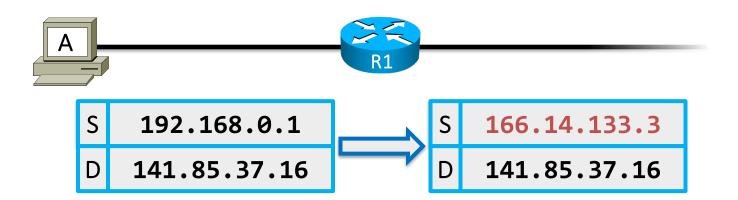
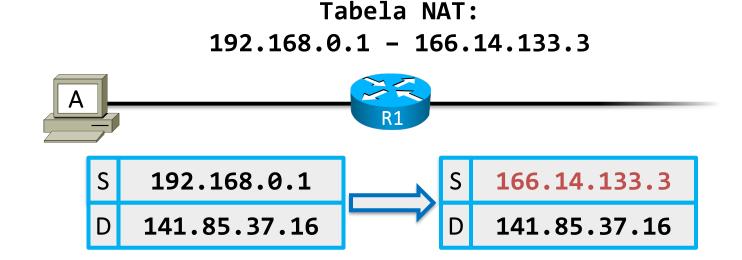

Tabela NAT

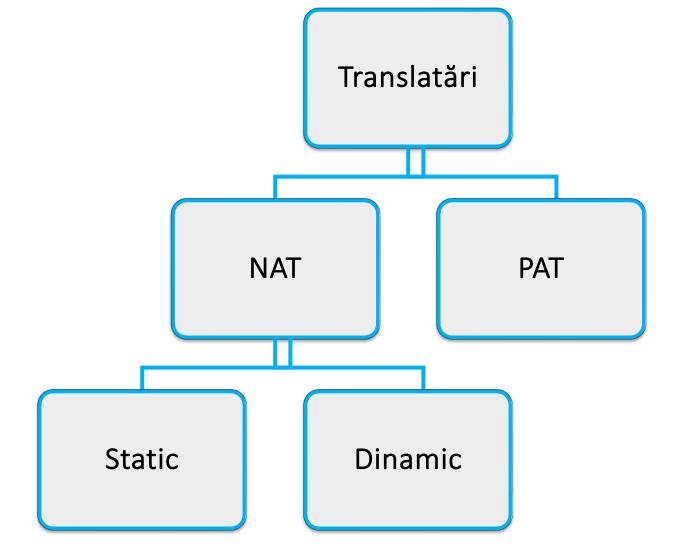
- Ruterul ține evidența translatărilor ce trebuie făcute în tabela de NAT
- Tabela NAT:
 - Poate fi construită static (de către administrator) sau dinamic (prin inspectarea traficului ce trece prin ruter)
 - Păstrează o listă de asocieri adresă internă adresă externă

Procesul de translatare

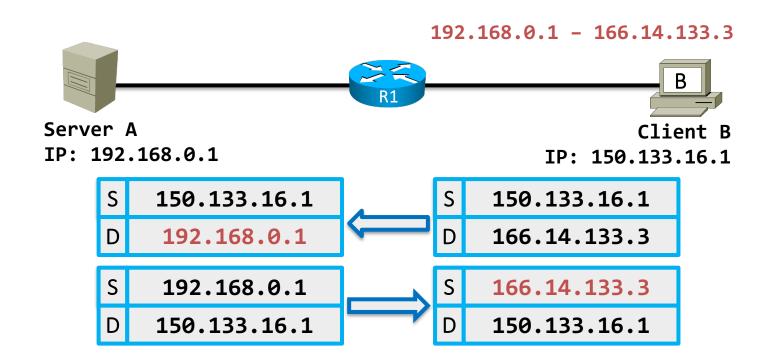

NAT Static

- Problemă: Serverul A are o adresă privată însă vrem să fie accesibil în exterior printro adresă publică unică și constantă
- Soluție: NAT Static
 - Adresa internă a serverului este mereu translatată la o adresă publică rezervată

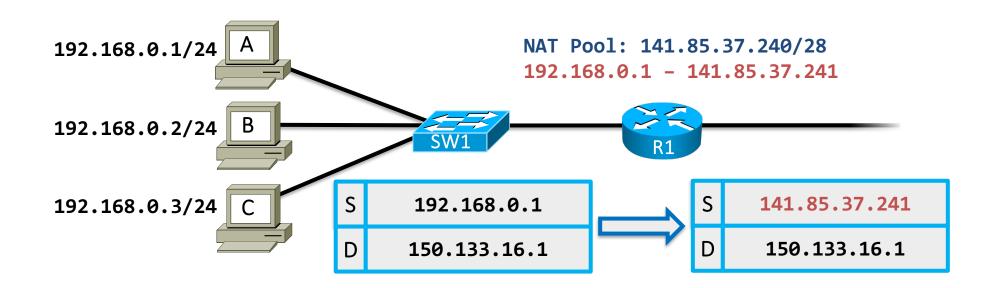

NAT Dinamic

- Problemă: Avem în rețeaua privată 40 de stații dar doar 20 de adrese publice
- Soluție: NAT Dinamic
 - Stațiile care vor să comunice în Internet primesc temporar una din adresele publice disponibile (din NAT Pool), dacă mai există adrese nefolosite

Ar putea fi o soluție NAT dinamic pentru problema anterioară a serverului?

PAT

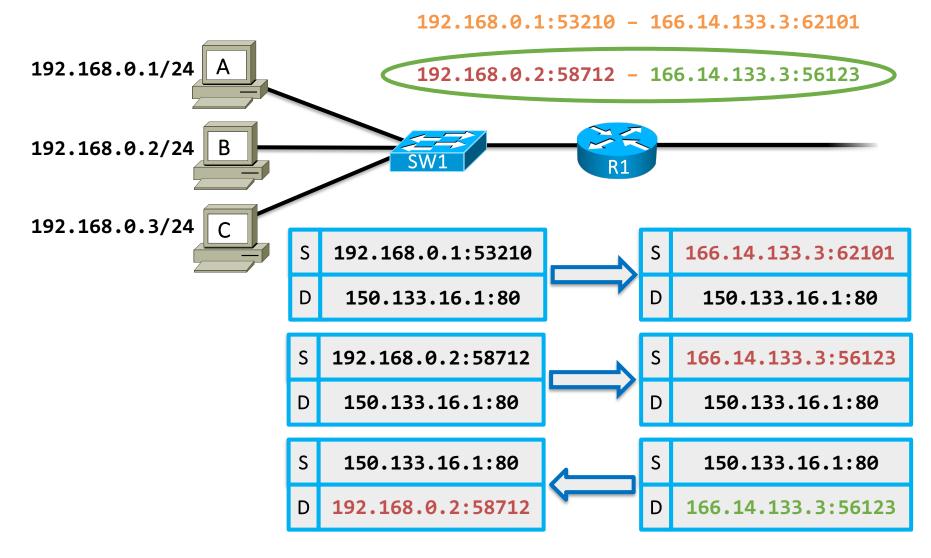
- Problemă: Avem în rețeaua privată 40 de stații dar o singură adresă publică
- Soluție: PAT (Port Address Translation)
 - Mai poartă și numele de masquerade sau NAT Overload
 - La translatare se asociază fiecărei comunicații și un port (un identificator de nivel transport ce indică programul sursă/destinație) pe ruter
 - Când răspunsul destinatarului ajunge la ruter, acesta citește portul din pachet și consultă tabela NAT pentru a vedea în ce să translateze

Tabela NAT		
192.168.0.1:80	-	166.14.133.3:62101
192.168.0.1:1614	-	166.14.133.3:62102
192.168.0.2:80	-	166.14.133.3:63105
192.168.0.3:1811	_	166.14.133.3:48231

PAT

NAT în Linux

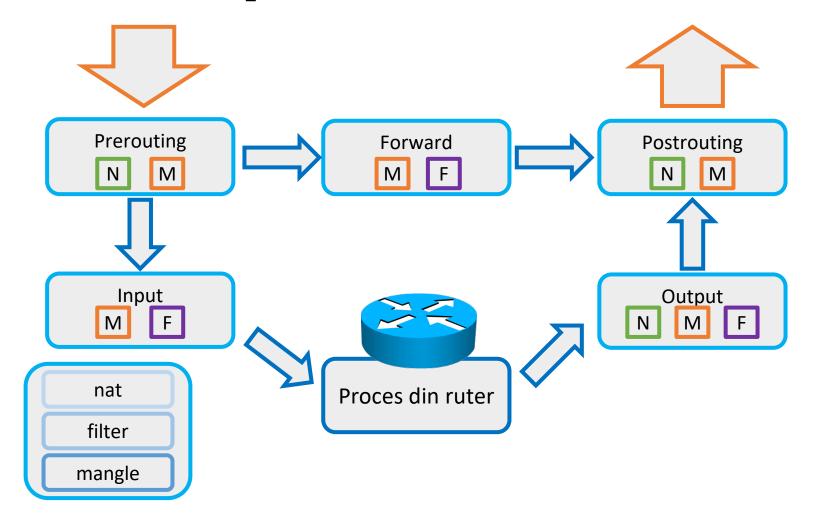
- Se implementează folosind utilitarul iptables
- Se folosește tabela nat
- Lanțurile modificate de comenzile de nat sunt:
 - PREROUTING pentru rescrierea destinației
 - POSTROUTING pentru rescrierea sursei

Recapitulare: iptables

NAT static (1-1)

- Regulile sunt adăugate în tabela nat lanțul POSTROUTING
- Este folosit target-ul **SNAT**:
 - Specifică în ce să fie rescrise IP-ul și portul sursă
 - Procesarea lanțului se încheie
- Pentru NAT static trebuie specificată sursa (-s)

linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -s 192.168.1.100 -j SNAT --to-source 141.85.200.1

• Atenție: **SNAT** vine de la Source NAT (nu de la static NAT)

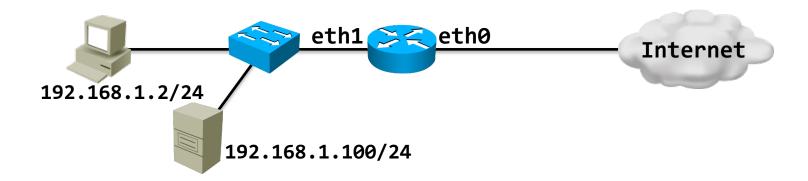
NAT static (1-1)

15

- Dacă este inițiată din exterior conexiunea, aceasta nu va ajunge la server
- Trebuie creată și regula inversă, care rescrie adresa destinație la trecerea prin ruter
- Rescrierea destinației se face cu target-ul **DNAT** (Destination NAT)
 - Se folosește lanțul de **PREROUTING** în acest caz
 - De ce?

linux# iptables -t nat -A PREROUTING -d 141.85.200.1 -j DNAT --to-destination 192.168.1.100

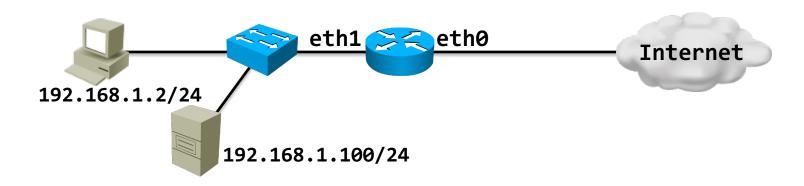
NAT dinamic (n-m)

- Regulile sunt adăugate în tabela nat lanțul POSTROUTING
- Tot target-ul SNAT este folosit:
 - Pentru NAT dinamic se poate specifica un range de adrese IP
 - Ruterul nu mapează adrese unu la unu (se folosește de fapt o combinație de NAT dinamic cu PAT)

linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -s 192.168.1.0/24 -j SNAT --to-source 141.85.200.2-141.85.200.6

Vor putea fi inițiate conexiuni din exterior?

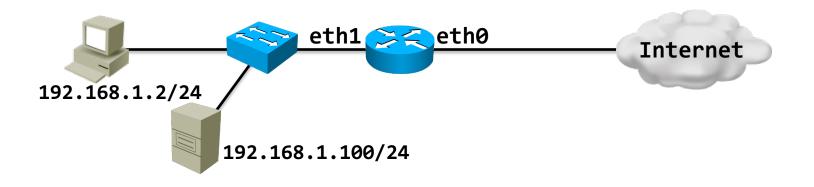

NAT – ordonare regulilor

- Este vreo problemă cu setul de reguli de mai jos?
 - R: Da. Niciodată nu se va face match pe a doua regulă de NAT deoarece sursa 192.168.1.100 va face match pe prima regula

```
linux# iptables -t nat -F
linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -s 192.168.1.0/24 -j SNAT --to-source
141.85.200.2-141.85.200.6
linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -s 192.168.1.100 -j SNAT --to-source 141.85.200.1
linux# iptables -t nat -A PREROUTING -d 141.85.200.1 -j DNAT --to-destination
192.168.1.100
```


PAT (n-1)

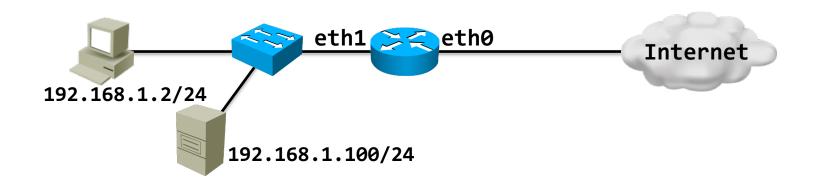

- Target-ul MASQUERADE specifică faptul că se va folosi IP-ul interfeței de ieșire în translatare
- Utilă când interfața către Internet ia prin DHCP adresa
 - MASQUERADE face flush la mapări când interfața e repornită

linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -o eth0 -j MASQUERADE

- Se poate folosi pentru PAT doar un subset de porturi cu --to-ports
 - Trebuie specificat tipul de trafic (UDP sau TCP):

linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -o eth0 -p tcp -j MASQUERADE --to-ports 50000-55000

Port forwarding

- Folosit atunci când dorim ca un server intern să fie accesibil din exterior, doar pentru o anumită aplicație
- Spre exemplu, dacă vrem ca portul 80 ar routerului să trimită cererile către portul 80 al serverului intern
 - Dacă dorim să schimbăm portul, adăugam asta la destinație

linux# iptables -t nat -A PREROUTING -i eth0 -p tcp --dport 80 -j DNAT --to-destination
192.168.1.100(:443)

- Pachetul raspuns generat de server trebuie să se întoarcă la router, deci modificăm și adresa IP sursă
 - Această comandă este necesară doar în cazurile în care există minim două gateway-uri în rețea

linux# iptables -t nat -A POSTROUTING -o eth1 -p tcp --dport 80 -d 192.168.1.100 -j SNAT
--to-source 192.168.1.1

Dezavantaje NAT

În cazul PAT comunicația nu poate fi inițiată de o stație din Internet

Folosește informații de nivel superior pentru a controla un nivel inferior

Întârzie adoptarea IPv6

Îngreunează configurarea tunelurilor

Are dificultăți în gestionarea traficului UDP

Tunelarea

- GRE
- SSH

11/8/23

Conceptul de tunelare

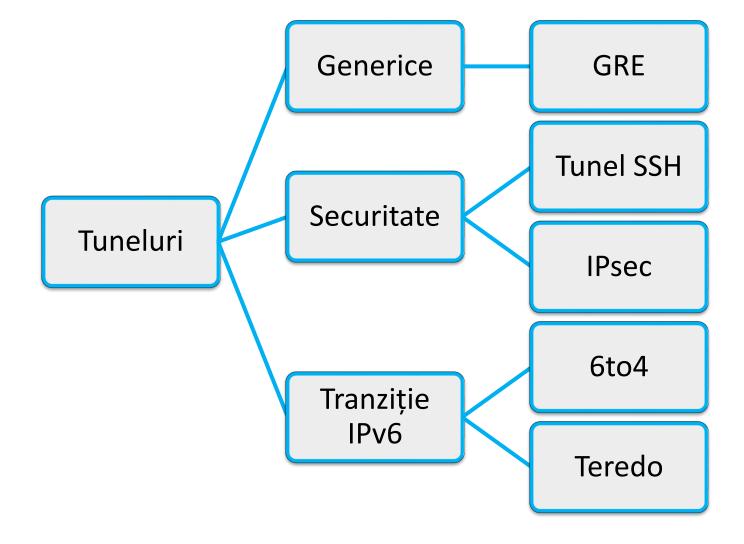
- Procesul de tunelare constă în încapsularea datelor unui protocol (payload protocol) într-un alt protocol (delivery protocol)
- **Observație**: Deși IP încapsulează datele TCP și Ethernet încapsulează datele IP, acestea nu sunt considerate exemple de tunelare

Exemple de tuneluri

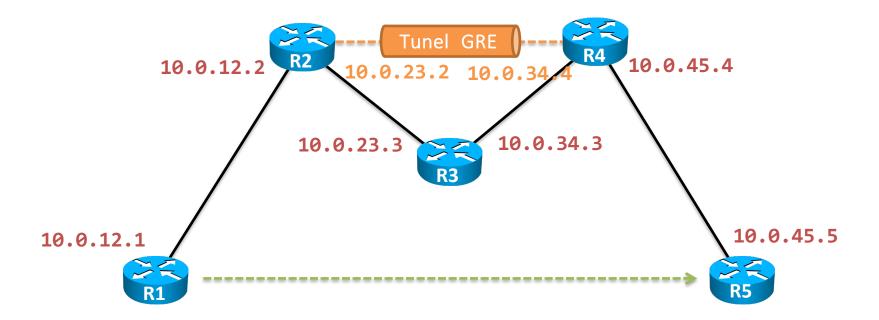

Tunel GRE	
Delivery protocol:	IPv4, IPv6
Payload protocol:	Protocoale de nivel 2/3
Nivel OSI:	3
Funcție:	Folosit pentru transport de pachete IP fără a fi procesate de ruterele intermediare

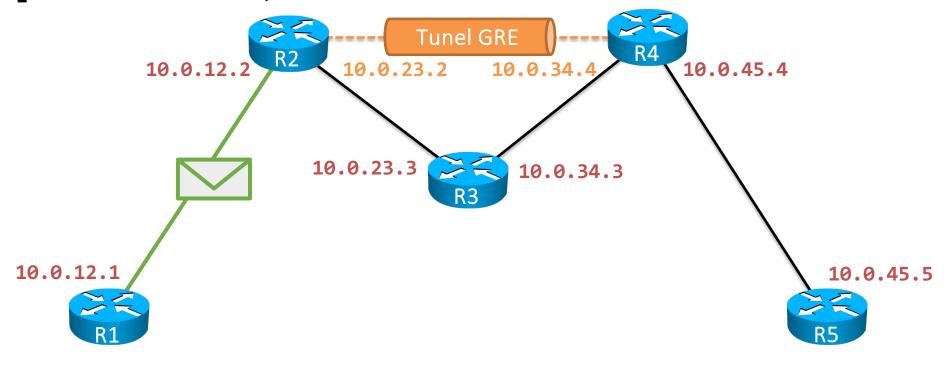

- R1 trimite un pachet către R5
- Între R2 și R4 este configurat un tunel GRE (nu este o legătură fizică)
 - Capetele tunelului sunt reprezentate de IP-urile 10.0.23.2 și 10.0.34.4 de pe interfețele fizice

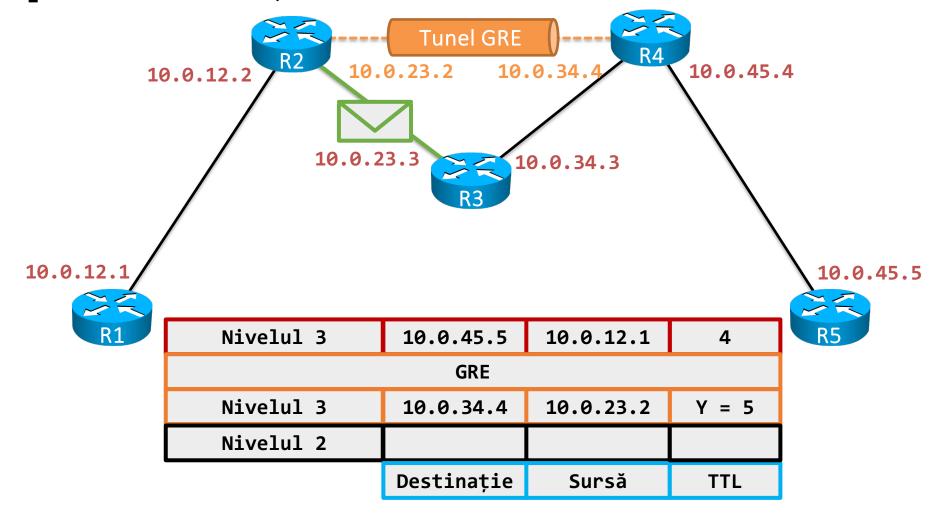

Nivelul 3	10.0.45.5	10.0.12.1	X = 5
Nivelul 2			
	Destinație	Sursă	TTL

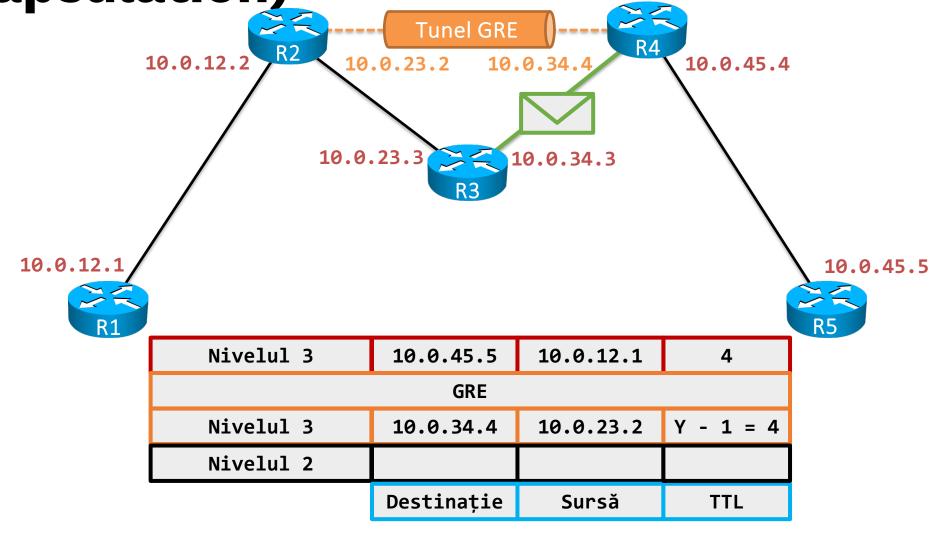

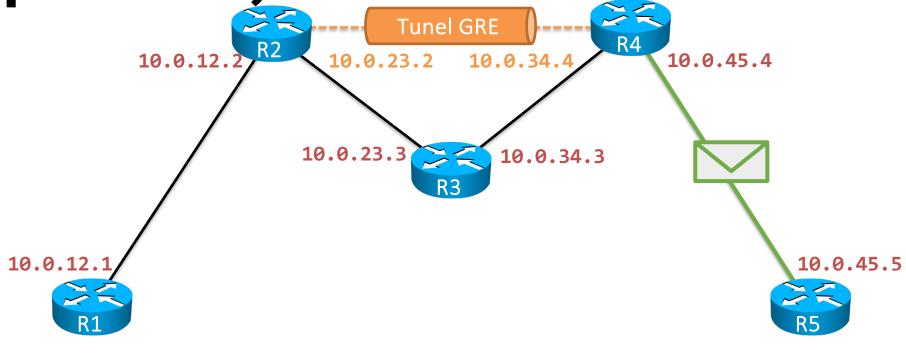

Nivelul 3	10.0.45.5	10.0.12.1	4
Nivelul 2			
	Destinație	Sursă	TTL

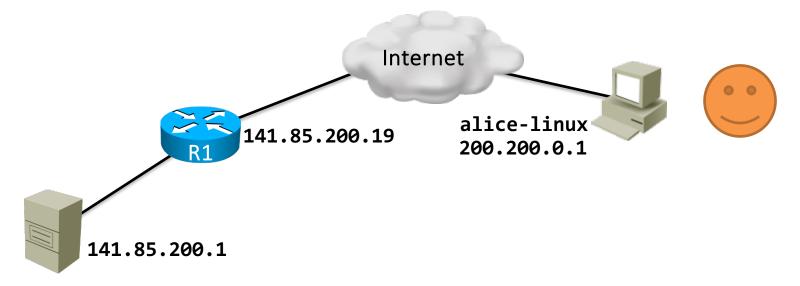

Tunel SSH	
Delivery protocol:	SSH
Payload protocol:	Protocoale de nivel 4
Nivel OSI:	7
Funcție:	Folosit pentru transportul securizat al traficului (integritate, autentificare, confiențialitate)

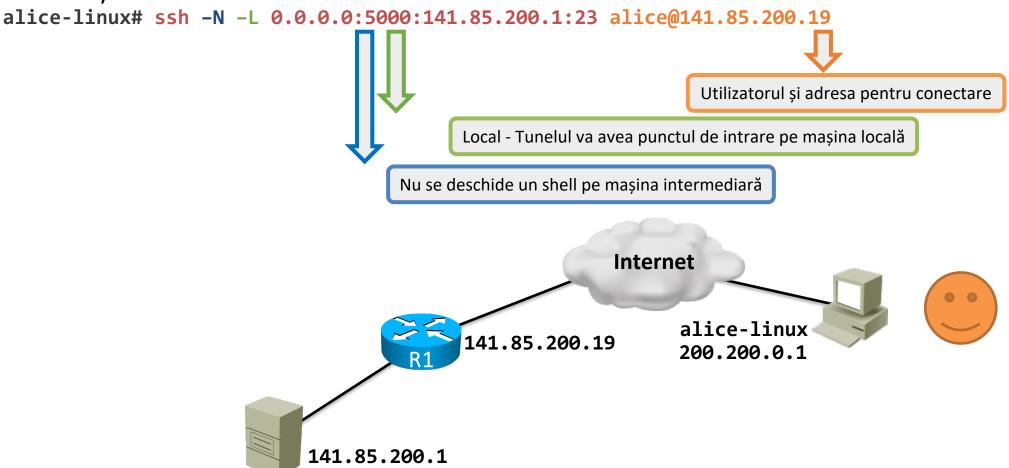
- Utilizatorul Alice are un cont pe ruterul R1
- R1 este de fapt o mașină Linux ce are SSH instalat
- Serverul este vechi și nu permite instalarea de SSH
- Alice vrea ca traficul său să fie criptat peste Internet, dar totuși să poată controla prin Telnet serverul

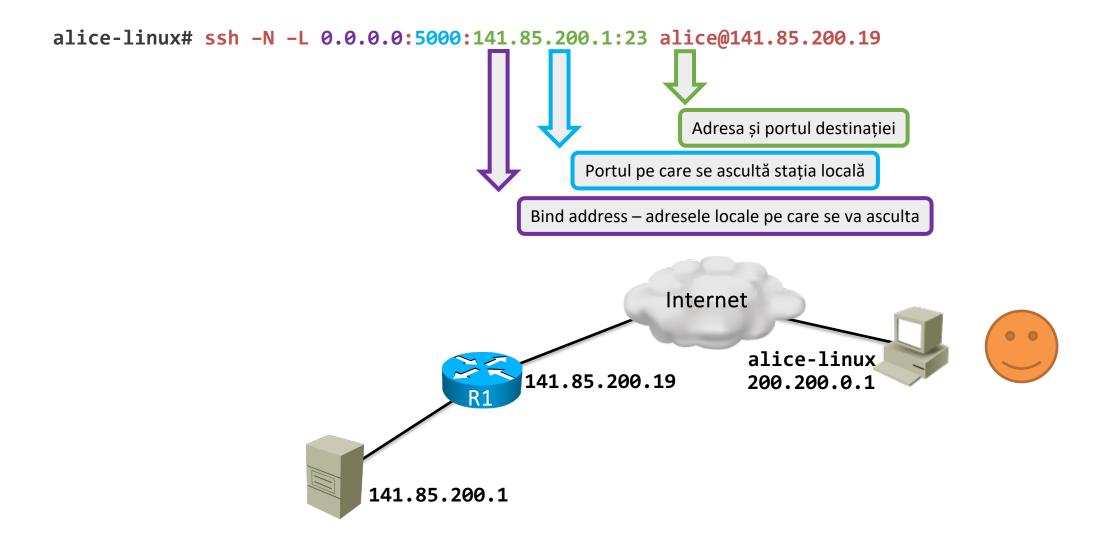
• Soluția este crearea unui tunel SSH

32

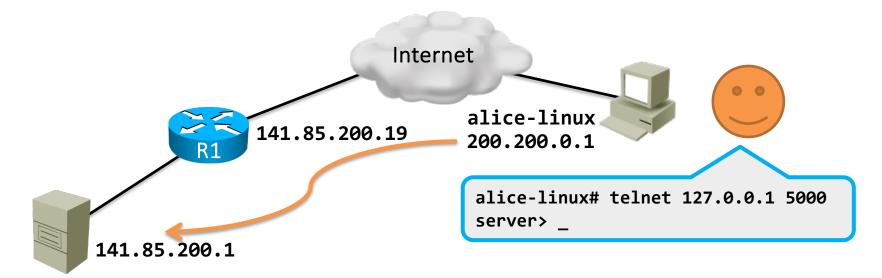

- În urma comenzii pe alice-linux se deschide portul 5000 alice-linux# ssh -N -L 0.0.0.0:5000:141.85.200.1:23 alice@141.85.200.19
- Tot traficul primit pe portul 5000 este redirectat către serverul de SSH de pe R1
- R1 redirectează traficul către destinație (Server)
- Este traficul între R1 și Server criptat?
 - R: Nu. Tunelul SSH sigur este stabilit doar între alice-linux și R1.

Tunel L2TP

Tunel L2TP	
Delivery protocol:	UDP
Payload protocol:	PPP, ATM, Frame Relay
Nivel OSI:	2
Funcție:	Folosit pentru transportul peste infrastructuri IP al conexiunilor PPP

Tunel Teredo

Tunel Teredo	
Delivery protocol:	UDP
Payload protocol:	IPv6
Nivel OSI:	3
Funcție:	Folosit pentru transportul peste infrastructuri IP al traficului IPv6

IPv6

- Formatul antetului
- Adrese
- 6to4

11/8/23

Din cursul anterior... dezavantaje IPv4

Adrese insuficiente pentru a face față creșterii numărului de dispozitive cu acces la Internet Antet complicat Nu suportă pachete de dimensiuni foarte mari Suport redus pentru Multicast și IPsec NAT introduce multe probleme

Avantajele IPv6

• IPv6 a fost dezvoltat cu scopul de a rezolva problemele protocolului IPv4

Formatul antetului

Version	Traffic Class	Flow Labe	l	
Payload Length		Next Header	Hop Limit	
Source IP Address (128 bits)				
Destination IP Address (128 bits)				
Data				

Numere hexazecimale

- Numere în baza 16
- Cifrele sunt reprezentate de simbolurile 0-9 și A-F
- 8 biți (un octet) pot fi reprezentați ca două cifre hexa
- 4 biți pot fi reprezentați ca o singură cifră hexa astfel:

Biți	Baza 16	Biți	Baza 16
0000	0	1000	8
0001	1	1001	9
0010	2	1010	Α
0011	3	1011	В
0100	4	1100	С
0101	5	1101	D
0110	6	1110	E
0111	7	1111	F

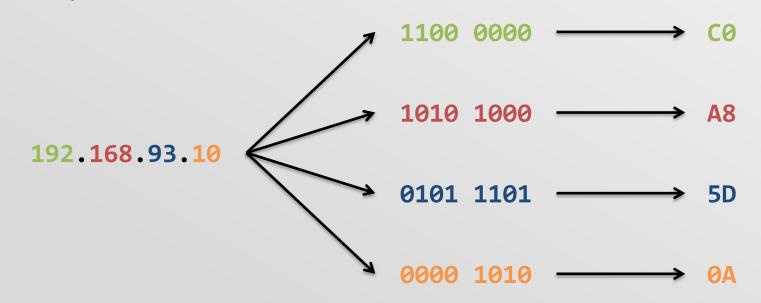

Numere hexazecimale

• Transformați în hexazecimal următorul octet:

• Transformați în hexazecimal următoarea adresă IP:

Adresa IPv6

- 128 biţi
- Reprezentată în cifre hexazecimale:

```
2001:0db8:1f70:0000:0000:0de8:7648:06e8
```

• Zerourile din fața fiecărui grup pot fi omise pentru a scurta adresa:

```
2001:db8:1f70:0000:0000:de8:7648:6e8
```

Un singur șir continuu de zerouri din față poate fi prescurtat ca :: :

2001:db8:1f70::de8:7648:6e8

Subnetare IPv6

- Identic cu IPv4 la nivel de bit
- Numărului mare de adrese permite următoarea convenție:

2001:0000:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901

Partea de rețea

Partea de host

- Procesul de subnetare se limitează la partea de rețea
- Ce mască de rețea are adresa de mai sus?
 - **R:** /64

Exercițiu

• Subnetați rețeaua următoare în 32 de subrețele de dimensiuni egale

2001:0000:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/16

- R:
 - 32 de subrețele pot fi codificate cu 5 biți

2001:0000:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/16

0000 0000 (binar)

Soluția este:

2001:0000:0000:0000:58FF:FEA9:1901/21

2001:0800:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/21

2001:1000:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/21

2001:1800:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/21

2001:F800:0000:0000:02D0:58FF:FEA9:1901/21

Tipuri de adrese IPv6

	Adresă	Rol
Loopback	::1	Testarea stivei TCP/IP
Global unicast	2000::/3	Transmisii unicast
Link-local	FE80::/10	Comunicații în același segment de rețea
Multicast	FF00::/8	Transmisii către un grup
Broadcast	Not Supported	
Rută default	::/0	Folosită în rutare (detalii în cursul 5)

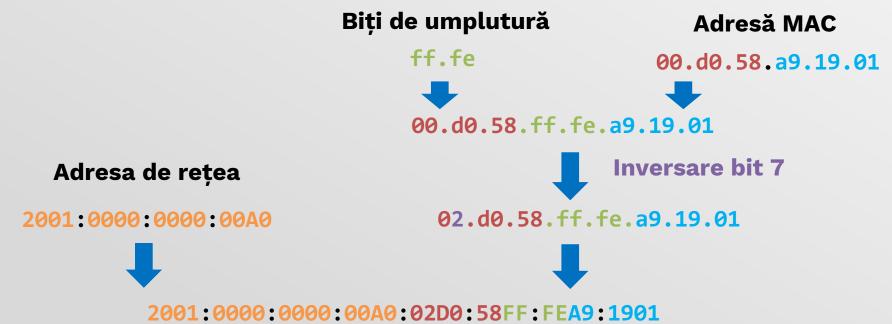
- Este o adresă ce începe cu FEB7 o adresă link-local?
 - R: Da. Doar primii 10 biți trebuie să fie aceiași.

Adrese eui-64

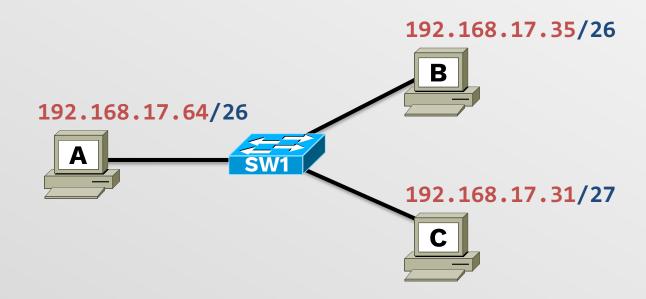
- Permite crearea de adrese unice într-un LAN pornind doar de la adresa de rețea
- Creează o adresă IPv6 de host de la adresa de rețea și adresa MAC a interfeței fizice:

Din cursul anterior... Topologie exemplu

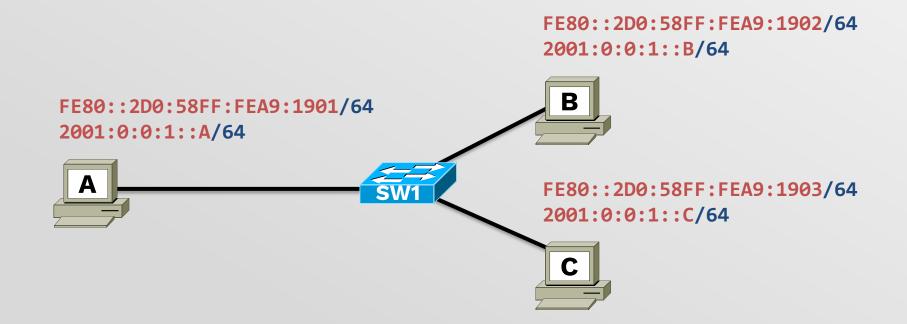

Topologie exemplu IPv6

- Pot exista mai multe adrese IPv6 pe aceeași interfață
- Fiecare interfață are și o adresă link-local generată automat pe baza MAC-ului

Migrarea spre IPv6

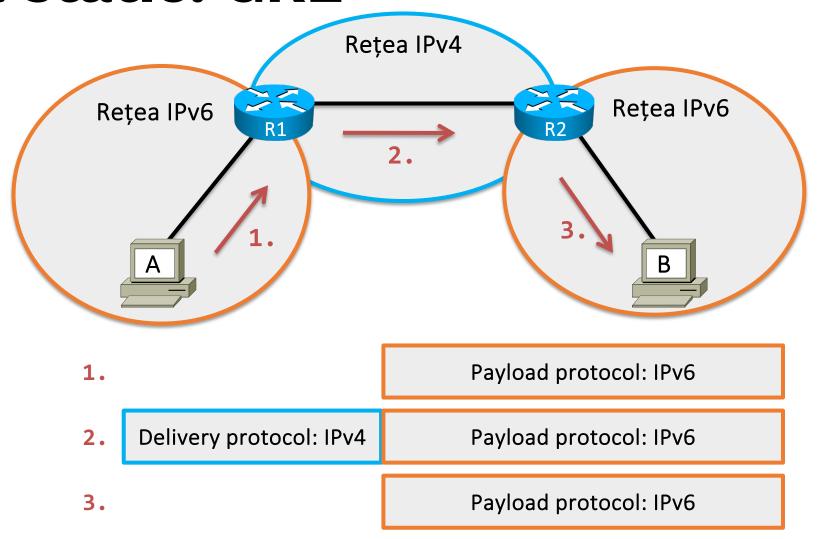

- Migrarea de la IPv4 la IPv6 are loc treptat
 - Insule IPv6
 - Backbone IPv4
- Pentru comunicare este necesară tunelarea traficului IPv6
- Două soluții:
 - Tunele statice
 - Dezavantaje: greu de administrat, trebuie configurate, pot fi introduse erori
 - Tunele automate
 - Ușor de administrat
 - Se construiesc automat când sunt necesare

Tunel static: GRE

Tunel automat: 6to4

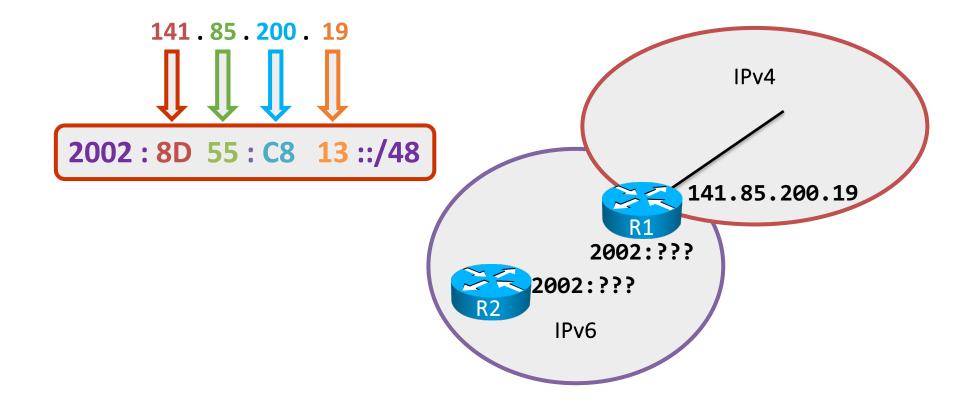

Tunel 6to4		
Delivery protocol:	IP	
Payload protocol:	IPv6	
Nivel OSI:	3	
Funcție:	Folosit pentru migrarea către IPv6	

- Adresele IPv6 trebuie să fie din rețeaua 2002::/16
- Următorii 32 de biți sunt luați din adresa IPv4 de la ieșirea insulei IPv6

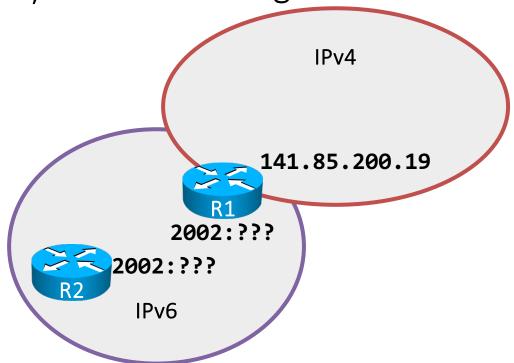
R1: 2002:8D55:C813::/48

R2: 2002:8D55:C813::/48

• Ultimii 16 biţi din partea de reţea → subnetting

R1: 2002:8D55:C813::1/64

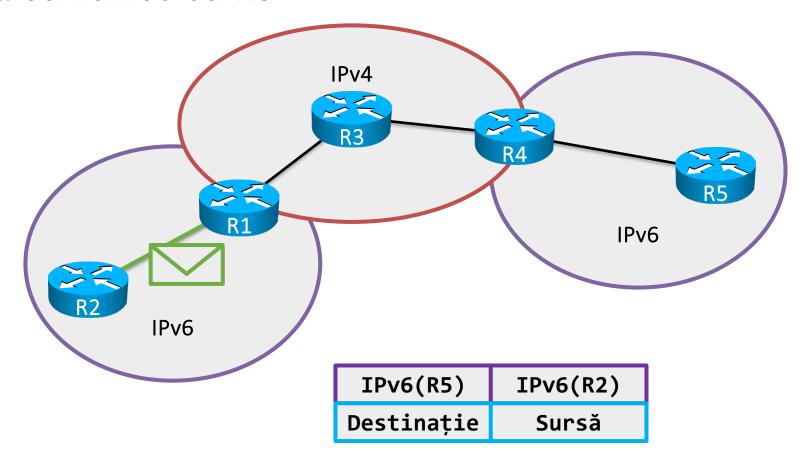
R2: 2002:8D55:C813::2/64

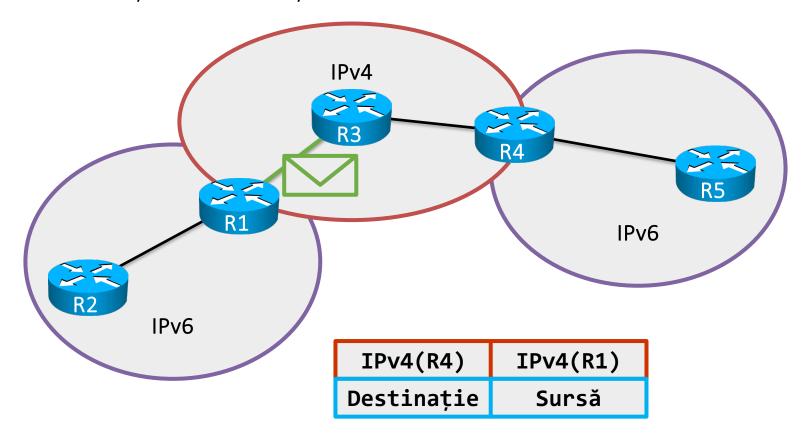
• R2 vrea să comunice cu R5

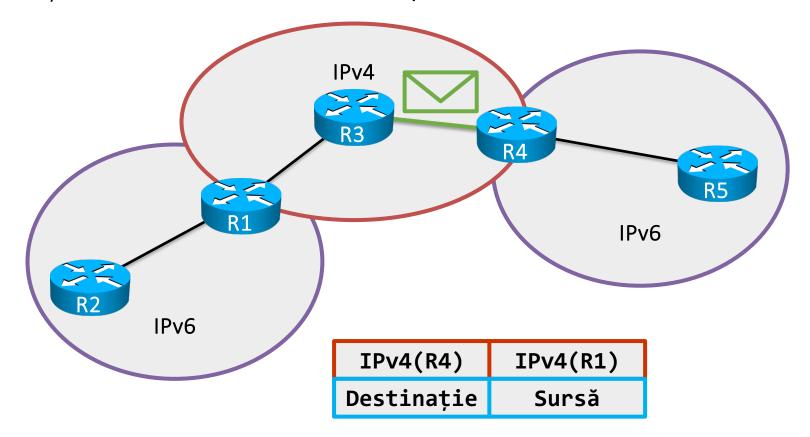
- R1 primește pachetul și îl încapsulează într-un pachet IPv4
- Adresele IPv4 sunt obținute din biții 17-48 din adresele IPv6

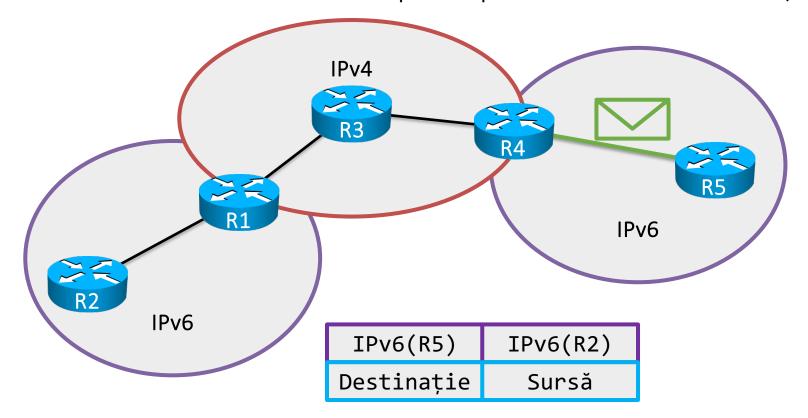
- R3 nu cunoaște nimic despre rețelele IPv6
- Întrucât destinația e IPv4 se efectuează un proces normal de rutare

- R4 este capăt de tunel și decapsulează antetul IPv6
- R4 știe că pachetul este destinat IPv6 din câmpul de protocol din antetul IPv4 (41)

Sumar

